

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-ut. 2. Telefonszám 124.

ELOFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hora 1 " 20

A mezei munka biztosítása

Tavasza fordul az idő és hozzá kell fogni a föld megműveléséhez. Biztosítani kell az új kenyeret az itthonlevőknek, tízenyole millió embernek; de biztosítani kell a hadbanlevők számára is. Lehet, hogy mire katonatestvéreink hazajönnek, már túl leszünk az aratáson. Mit adunk majd akkor nekik, a sokat szenvedett férfiakkal, ha nem biztosítjuk nekik még a kenyeret sem? . . .

Ezen a tavaszon tehát a mezőgazdasági népességnek becsületos iparkodással azon kell lennie, hogy minél gazdagabb termésre bírja a földet. A gazda ne hagyjon egy talpalatnyi földet sem bevetetlenül, a munkás pedig ne szalasszon el tétlenül egyetlen egy munkanapot sem. Az itthonmaradottaknak úgy kell helyt állniuk, hogy pótolhassák a távollévőket is.

Azt halljuk azonban, hogy némely vidéken erős az aggodalom, hogy a hadbavonult mezei munkások feleségei és serdülő gyermekei nem fognak munkát vállalni, mert meg bírnak élni a haretéren levő családfe után járó segélyből. Ezzel szemben az a követelés hallatszik a gazdák köréből, hogy az ilyenektől meg kell vonni az állami segítyt és így kell őket munkára kényszeríteni.

Nem tudjuk, igaz-e, hogy a segélyben részesülők vonakodnak a munkavállalástól. Ha vannak ilyenek, azok helytelenül cselekszenek és vétnek a közérdek ellen, de a saját maguk érdeke ellen is.

A közérdek azt követeli, hogy az idén bőven ellássuk az országot táplálékkal. Ha tovább folyik a háború, akkor azért szükséges ez, hogy ki ne éhezessen bennünket az ellenség. Ha pedig a háború még a nyár folyamán véget ér, akkor el kell készülnünk arra, hogy a gyárakban és a városok építő állványain óriási munka fog megindulni az elpusztult értékek pótlására és új értékek termelésére; az ipari munka hatalmas megnövekedésével pedig meg fog nőni az élelmiszerfogyasztás is, úgy hogy sok gabonára, husra, burgonyára és egyéb élelmiszere lesz szükség.

De a mezei munkáscsaládok külön érdeke is követeli, hogy munkát vállaljanak és az egész

tavaszi-őszi munkaidő alatt helyt álljanak. Mert ha ezt nem teszik, az ősszel nagy inség szakadhat rájuk. Megtörténhetik ugyanis, hogy a háború a nyáron befejeződik és a haretéren levő mezei munkások aratás után kerülnek haza. Mi lesz akkor? Az aratást, legfőbb kenyérkereső idejüket, elmulasztották, a család hadiségeye pedig megszűnik; — vajjon miből fognak akkor megélni jövő aratá-

sig? . . . Erre gondoljon minden földművelő munkáscsalád! És álljon munkába minden földművelő munkásasszony és minden épkéz-láb fiú és leány, aki betöltötte már a tizennegyedik esztendejét. Amikor sok százezer derék emberünk a haretéren a legsúlyosabb és legveszedelmesebb munkát végzi, akkor az itthonmaradt munkabíró embereknek sem szabad tétlenül tölteniök az időt.

Höfer jelentése

A Kárpátokban a nyugati szakaszon az oroszok számos ellentámadását visszautasítottuk és a megelőző napokban saját csapataink által kiküzdött állásokat és magaslatokat megtartottuk.

A Dnyesztvertől délre a harcok még tartanak. Tegnap is véreget visszavertük az ellenség támadásait és az elfoglalt területet a számra nézve gyakran tulerős ellenséggel szemben megtartottuk.

Lengyelországban és Nyugat-Galiciában csak tűzérési harc volt.

Bukovinában nyugalom van.

A déli hadszíntéren a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Ágyuharc a Dunajecnél

Krakó, március 4.

Az Alsó-Dunajec melletti partokról a „Nova Reforma” a következő tudósítást közli: Radlov helységben amely Dolanszki lovag vagybirtokos tulajdona, szakadatlan ágyudörgés hallható. Az oroszok a Dunajec jobb partján való állásaikból folyton ágyuzzák az egész vidéket. Tűzérsegiük határozott módon viszonzza az oroszok ágyuzását. Éjjel tüzfény világítja be az egész tájéket. Az orosz fényszórók állandóan működésben vannak.

Harcaink Stanislaw birtokáért

A sajtóhadiszállásról jelentik: A megújult kárpáti harcok az egész arcvonalon szüntelenül tar-

tanak. Leghevesebben még mindig Stanislaw körül dül a csata és a délnyugati galíciai síkságon, ahol a küzdelem mozgalmasabb és változóbb, mint a Kárpátok lejtőin. Megállapítható, hogy az oroszok veszélyeztetett déli szárnyuk felmentésére minden tartalékukat tűzbe vitték, közöttük

alig kiképzett csapatokat is. Helyzetünk általában kedvező, bár kétszeres tulerővel állunk szemben, az ellenség a harcvonal egy pontján sem jutott térbeli vagy taktikai előnyökhöz. A támadások és ellentámadások elkeseredettek és veszteségteljesek. Legutóbb a szövetséges német csapatok támadásai vezettek sikerre. Hogy az óriási csata meddig tart még, az kiszámíthatatlan. A végső kifejlődésre mindenesetre hatással lesz a beállott hófúvások.

Az elzászi harcok

Berlin, márc. 4.

A „Taegliche Rundschau” jelenti Zürichből: A Felső-Elzászban és a Vogézekben a február havában lefolyt eseményeket a következőkben lehet röviden összefoglalni: Február elején a Rizstein és a Hartmanweilerkopf elfoglalása után a Lauch-völgyben folytatódtak az operációk. Február 13-án a Münster-völgytől délre lévő Ebenweiler völgyben emelkedő Hilsen és Obersengern magaslatokat foglalták el rohammal a németek. Ezután következett Sengern és Remschbach. Münsterből kiindulva, megindult az előrenyomulás amaz állások ellen, melyeket a franciák szeptember óta Münster környékén megszállva tartottak.

Február utolsó vasárnapján a Reichsaerkopfot vették be rohammal a németek, azután az ettől délre fekvő Mühlbachot és Metzertalt, ugyszintén Sondernachot foglalták el a németek ugyszólván harc nélkül. Másnap Saitekopfot és Hohratberget foglalták el rohammal. Azóta a németek tovább nyomulnak nyugat felé Stossweileren keresztül.

Genf, márc. 3.

Dacára a heves szélnek, a francia aviatikusok Felső-Elzászban nagy tevékenységet fejtenek ki. Ot francia repülőgép Habsheim és Mülhausen felett érkált abban a feltevésben, hogy az ottani gyakorlótéren van a német repülőgéppark. Dettweilerből megfigyeltek két francia gépet, amely heves hóviharral küzdött. Ugy látszott, hogy képtelenek voltak magukat tájékozni s össze-vissza röpökdtek. Miután eredmény nélkül vetették le bombáikat, eltűntek Gerardmer irányában. A Lague völgyében folyó operációk jelenleg szünetelnek.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czegnél.

A kárpáti csata

Bécs, március 4.

A Fremdenblatt haditudósítója jelenti a sajtóhadiszállásról: A nagy kárpáti csata tegnap ismét jelentékeny küzdelemmé fejlődött ki. Míg az utóbbi napokban csak az oroszok szorostól nyugatra és a Dnyeszternél folyt a harc, addig tegnap a harc mindenütt nagy hevességgel indult meg. Majdnem az egész arcvonalon meleg napja volt tűzéségünknek. A sztaniszlai csata, amely még mindig nincs teljesen eldöntve, tegnap ismét előnyöket hozott nekünk. Az orosz tűzértségnek ott kiünő pozíció vannak, nehéz mozsaraink hatása azonban mégis pusztítóan érvényesül. Az oroszok kétségbeesett macacssága ismét viágot vet általános törekvésükre, hogy nagy stratégiai oldaltámadásukat teljes erejük latbavetésével kivédjék. Nagy emberáldozataik ellenére eddig az oroszok egyetlen ponton sem értek el a kárpáti akcióban előnyöket.

Hogy magyarázzák az oroszok a bukovinai vereségüket?

Amsterdam, márc. 4.

Pétervárról jelentik, hogy az oroszok helyzete Galiciában változatlan. A Pruth-tól való visszavonulás, magyarázzák orosz források, szükségszerű volt, mert az a veszély fenyegette őket, hogy a túlsó parton levő seregtől elvágják az utjukat és a tulerőben lévő osztrák és magyar csapatok döntő győzelmet aratnak. Az oroszok nagy erőfeszítéssel szepítik bukovinai vereségüket, fejtegetvén, hogy Bukovina elesetén keves jelenléte van.

Honvédhuszáraink megszállották Bojanát

Dornavatráról jelentik: Csernovictól keletre, Bojanát honvédhuszáraink, akik Jakobénitől kiindulva, átportyázták egész Bukovinát, napokkal ezelőtt megszállották. Bukovinában, Nowoszielica kivételével, helyreállt teljesen a táviróforgalom.

Küzdelmünk a Kárpátokban

Budapest, márc. 4.

A kárpáti harcokról jelentik: Felsővízközben és a Makowica jobbpartján az általános támadás viharos erővel folyik. Állandóan tért nyerünk. A küzdelem mindkét oldalon elkeseredett. Akciónkat az oroszok ellentámadásokkal igyekeznek feltartóztatni, amelyek azonban óriás veszteségek mellett összeomlanak.

Németország legyőzése lehetetlenség

Kopenhága, márc. 4.

Edward Grey nyilatkozott egy semleges államférfinak. A külügyi államtitkárnak az a véleménye, hogy a békét Kopenhágában kötik meg majd annak idején. Angliának nem érdeke és más-ként is lehetetlenség Németország

legyőzése, de elviselhetetlen volna Angliára Belgiumnak német bekebelezése.

Rémös küzdelem a Dardanelláknál

Berlin, márc. 4.

Konstantinápolyból jelentik a „Nationalzeitung”-nak: Tény az, hogy a Dardanellák európai partján az angol-francia hadihajók bombázásától két török parti erőd súlyosan szenvedett. Az angol hadihajók ágyúi ugyanis nagy távolságra visznek, úgy hogy a parti erődök ütégei nem védhetik ki. Szerencsére angol flotta ágyúi nem mindig találják célt. Az ellenséges flottát ismét megerősítették. A támadó flotta jelenleg 40 nagy csatahajóból áll, nem számítva a kísérő cirkálókat és a torpedónaszádokat.

Kétnapos harc egy lövészárkért

Rotterdam, március 4.

A Reuter-ügynökség hivatalos jelentésben számol be a flandriai háború epizódjáról, amely február 19-én játszódott le Heerentagenál. A németek e napon reggel félhat órakor heves ágyútűz alá vették a szövetségeseknek Verbecke és Heerentage közötti arcvonalát. Erőteljesen bombázták ugyanekkor a Hooge és Believardz közötti terepet. Negyedóra múlva a támadás kifejlődött északi irányban, Mening felé. Amint ekkor német támadó hadoszlopok jelentek meg a szabad terepen, a francia tűzértség heves ágyútűzrel ontott rájuk, még a francia lövészárkokból is gépfegyverekből élénken tüzeltek, úgy hogy egész német csoportokat lekaszáltak. A németeknek mégis sikerült behatolni a francia lövészárkokba, miután a német aknavetők nehéz lövedékei elvégezték munkájukat és a Heerentage vártól délre mintegy hatvan méternyi kiterjedésben a németek tért hódítottak. A franciák erre következő ellentámadása sikertelen maradt. Félhat óráig tartották elfoglalva a németek a lövészárkot, midőn végre sikerült a franciáknak két századdal, amelyeket két tűzértségi különítmény erősített meg, a lövészárkok egy részét visszahódítani, azonban

negyven méternyi hosszú rész a németek kezében maradt. A következő reggel a franciák új támadást intéztek, amelyet azonban, mint a rákövetkező másik két támadást, a németek visszavertek. Közben a franciák hadállásuk jobbszárnyán egy oldalsó lövészárkot ástak, hogy onnan gépfegyverekkel és mozsarakkal tüzelhessenek az ellenségre. Délután három órára minden készen volt új támadásra, de csak félőtkor, midőn a lövészárkot védő utolsó német katonák is elesetek, hódították vissza teljesen a franciák a lövészárkot.

A Dardanellák ostroma

Hága, márc. 4.

A «Daily Cornicle» óva int a tulságos optimizmustól a Dardanellákon való áthajózás kísérőszolgálatát illetően. Káleh Sultan és Kildid Bahr mellett, tehát a legkeskenyebb részen bizony nagyon veszedelemes a vállalkozás. Nagyránál is nagy veszedelem fenyegeti a támadó flottát. A «Times» is kártnak tartja, hogy tekintélyes számú szárazföldi csapatok együttes közreműködése nélkül el lehet foglalt a tengerszorost.

A «Daily Chronicle» jeleni Athénból: A törökök a Dardanellák északi részén több nagy hajót csoportosítanak, amelyek robbanóanyagokkal vannak tele, úgy, hogy ha az erődök várakozás ellenére el is esnének, a szárazföldről fel lehet robbantani ezeket a hajókat, aminek következtében teljesen el volna zárva az átkelés.

Makulatur-

papir kapható kisebb és nagyobb mennyiségben kiadó hivatalunkban.

Rózsa krumpli

kapható nagyban és kicsinyben olcsó árért KERTÉSZ ALADÁR butorkereskedőnél.

Egy vadonat új Singer-féle varrógép jutányos áron eladó. Értekezhe'ni lehet Nagy György Istvánnál Aradt-utca 71. ujszám.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 5. Péntek. Róm. kath. Özséb. Protestáns Özséb. Görög orosz febr. 20. Leo p. Nap kel 6 óra 37 percekor, nyugszik 5 óra 48 percekor.

Időjárás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürögnyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 10-2 Celsius.

— Március 15. Makó város képviselőtestülete a legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy tekintettel a háborúra, ez évben nem üli meg március 15-ikét olyan keretek között, mint azt más években tette. A március 15-ikének megünnepelése mindig a nemzeti érzés ápolására és ébresztésére szolgált. Most is ünnepelne a nemzet és ünnepelne benne Makó város közönsége is, ha fiaink nem küzdenének ismét, bár akarattunk ellenére nemzetünk szabadságáért, kulturájáért. Ha azonban visszagondolunk a nemzeti ünnep közleledésére és az akadályokra, melyek miatt nem ünnepelhetünk, vigaszt gyanánt hat mindenki lelkére, hogy e háború megvalósította a 48-as eszmék egyik fontos jelszavát: a testvériséget, mert bizony e háború összeforrasztotta a magyar haza hét nyelvű fiait, kik mindannyian egyforma lelkesedéssel küzdenek a közös hazáért.

— Liszthány Makón. Különös tudatra ébredt ma Makónak igen sok polgára. Tömegesen keresték fel a lisztesboltokat, hogy kenyér lisztet vásároljanak. A lisztesboltokban azonban nem lehetett kapni kenyérlisztet, mert az őrölt mennyiség kifogyott. Az bizonyos, hogy városunkban még sok őrleni való anyag van, a hatóságnak tehát intézkednie kell, hogy hasonló eset ne ismétlődjék többé városunkban.

— Makói tanárok előléptetése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gebe Mihály makói főgimnáziumi tanárt a VII. fizetési osztály 3 fokozatába, Gondai József drt a VIII. fizetési osztály 3 fokozatába helyezte át és Molnár Györgyöt, Báli Zsigmondot a IX. fizetési osztály 2 fokozatába rendes tanárokká nevezte ki.

— A görög-katholikus naptár-egyesítés. Ismeretes az az újabb mozgalom, melyet a magyar görög-katholikusok a hajdudorogi püspökség területén a naptár-egyesítés ügyében indítottak. Miklós István püspök ez év első napján egy nála tisztelgő küldöttség előtt jelentette ki, hogy ez volt az utolsó év, amelyben a régi naptárt használták a görög-katholikusok és minden igyekezetével azon lesz, hogy az ó-naptár megszüntetését Rómában keresztülvigye. A hajdudorogi egyházmegyében a naptár-egyesítési mozgalom most már odafejlődött, hogy az egyházmegye 163 egyházközsége közül több, mint száz beküldötte Miklós püspökhöz nyilatkozatát, amely szerint a naptár-egyesítést kívánják. Az egyházmegyében alig lesz 10-15 község, amely ezt a mozgalmat nem támogatja, illetve nem

nyilatkozik. Miklósy püspök újabbban még azt a kijelentést tette ebben az ügyben, hogy a naptárnak semmi köze a valláshoz, mert az tisztára tudományos dolog és ha Rómában a budapesti görög-katolikus egyháznak évekkézelőtt megengedték az ó-naptár szerinti időszámítás mellőzését, kétségtelen, hogy a hajdudorogi egyházmegyének ezt a kívánságát is teljesíteni fogják. A naptár-egyesítés azon terv alapján fog megtörténni, amelyet a görög-katolikus országos bizottsága még 1899-ben kidolgozott. E terv szerint az ünnepnapok száma is kevesebb lesz, mint amennyi eddig volt.

— **Uj rendelet a tengeriről.** A kormány erélyes intézkedésre határozta el magát, hogy a tengerre megállapított kivételes ár hasznát ne illetéktelenek, hanem maguk a termelő gazdák élvezzék. Több helyről ugyanis azt panasztolták, hogy mire a miniszter rendelete (amelyben fölhitva a tengeri készletek tulajdonosait, hogy készleteiket az Országos Gazdasági Bizottságnak kedvezményes áron adják el) az egyes kisebb községekbe eljutott, akkorára a budapesti lapokból és magántáviratokból előbb tájékozott újsárok összevásárolták a gazdaktól a tengerit s azután ők maguk jelentették azt be az Országos Gazdasági Bizottságnak. Így a kivételes árakat nem a tájékozatlan termelők, hanem az összevásárlók kapják meg. Mivel a kormány a vidéki termelők helyzetének ilyen kihasználását közérdekből természetesen meg nem engedheti, a kivételes törvény alapján rendeletet adott ki, amely szerint a február 15-ike és 23-ika közötti időben kötött ilyen ügyletek érvénytelenek. A kormány egyébként — mint már jelentettük — meghosszabbította a tengerikészletek önkéntes fölajánlására kitűzött terminust márc. 15-ig.

— **Kiknek lehet a harctérre utazni?** A belügyminiszterium rendelete alapján értesítették a lakosságot, hogy Kelet-Sziléziába, Bukovinába, Galiciába vagy Észak-Magyarországba csak szabályszerű igazolvánnyal lehet utazni és csak azok, akiknek utazása katonai vagy közérdekből, vagy gazdasági forgalom, mezőgazdasági, vagy ipari termelés céljaira, vagy nagyfontosságú családi okokból történik. Katonai vagy közérdekből utazó egyének igazolványai a katonai vonalakra is érvényesek. Krakó erődítési területére pedig csak a várparancsnokság igazolványa alapján lehet utazni. Magától értetődik, hogy az utazás csak a hádtáp területekre történhet és nem a tulajdonképeni hadszíntéren.

— **A Vörös Félhold jelvényei.** A Vörös Félhold művészi kivitelű jelvényei iránt országwide nagy érdeklődés mutatkozik. Mivel után technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt postán elküldeni, ennél fogva az Országos Bizottság, mely Budapesten az Országsházban székel, kéri vidéki városaink hazafias kereskedőit, hogy megfelelő mennyiségű jelvényt a bizottság útján beszerezvén, ők vállkozzanak azoknak kiszolgáltatására, akik a török-magyar testvériségnek ezt a szép jelvényét feltűzni óhajtják. A bizottság öt kilóig terjedő postacsomagban bérmentve küld jel-

vényeket mindenkinek, aki a kért mennyiségnek darabonként 1 kor. árát előre beküldi.

— **A közönség figyelmébe.** Felhívjuk a háztulajdonosok, hogy a telkük mentén levő telefon- és távírdavezetékekkel érintkező élőfákat galyazzák le anynyira, hogy a fák és a huzalok közt legalább 1 méter ürr legyen.

— **Adomány a vörös-kereszt egyesületnek.** G. Szabó István a vörös-kereszt javára 4 koronát adományozott.

— **Női felöltők a rendőrségen.** Makó város rendőrségénél egy kendőbe kötve 2 drb. női blúz őriztetik gazdátlanul. Tulajdonosa átveheti.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz:

Igyék naponta 1—2 palack Szent stvan duplamalata sort.

Ez nemesak a legélvezetesebb üdítő ital, de esodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomor bajoknál igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Sertőzde gyártja. — Kapható minden fűszer- és csemege üzletben. Eredeti gyári palackeltésben kapható: Iritz Sámuel özvegye cégnél, Makón.

Irodalom.

Nagy esemény. Fájdalmas igazságtalanság, hogy a világ leg hatalmasabb harcos nemzetét, Németországot ott, ahol ellenfelei a közvéleményt befolyásolni tudják, tévesen és hamisan ítéli meg. Sven Hedin a sévédek legnagyobb embere, az ujkor ünnepeit világot utazója mélyen átérte ezt a jogosulatlan félreismerést. És Azsia rettenthetetlen világot utazója elindult egy felderítő utra, a föld legkulturáltabb nemzetének földjére, elindult, hogy megnézzze a németiséget a háboru alatt. Sven Hedint sarkallta a kíváncsiság és a vágy, megismeri a németek háborus életét s hónapokat szánt rá, hogy megtudja, hogyan harcolnak tengeren, szárazföldön, levegőben, hogyan élnek, dolgoznak, kormányoznak odahaza és a hadiszíntereken. Élt a főhadiszállásokon mint esászár vendége, együtt volt a közkatonákkal a legfélelmesebb harcokban is, résztvett ostromokban, tengeri esatákban, de bejárta a megszállott ellenséges tartományokat és megismerte az odahaza élő, dolgozó német nép életét is. Amikor a látott, tapasztalt, átelt esodálatos események hullámai az ő lelkét is át, meg átitatták, amikor egyformán megismerhette a esászár és a katonák, a vezérkar és a polgári organizáció életét, az elfogulatlan szemlélőből tüzes apostol lett, aki lángoló írásokban, harsányan kiáltja oda az egész ellenséges világnak. Ime nézzétek,

ilyenek a németek, lássátok meg, őket, becsüljétek meg őket és tanuljatok tőlük. A világirodalom legkülönösebb, legeredetibb leplező könyve lett Sven Hedin írásából. Leplező könyv a szónak abban az értelemben, hogy sohasem ismert részleteket tudott felkutatni s egészen eredeti jelenségeket tudott meglátni. Egész szavahihetőségét latba vetve, a legösszetettebb és legbeesületesebb nyíltsággal csak a saját átélt élményeit írja le s mint maga bevallja, nem tehet róla, ha ezek egyúttal a németiség kimagasló értékének bizonyítványát nyújtják. „Egy harcban álló nemzet” ez a címe a könyvnek, a mely óriási feltűnést keltett Németországban, de lázas érdeklődést váltott ki az összes kulturált államokban is. Bennünket magyarokat érzésünk és szeretetünk közel visz ugyan Németország megértéséhez, de sem rokonérzés sem szeretet nem elég, nekünk ismerünk is kell Németországot, a német népet, az egész hadviselő nemzetet. Sven Hedin könyvére tehát nagy szükségünk van nekünk is, mert ennél elfogulatlanabb tökéletesebb módon senki sem tud elvezetni bennünket arra az ezer és ezer fontos helyre, ahhoz az ezer és ezer irányadó emberhez és ahhoz a milliós tömegekhez, akik mind összevéve a mi nagyszerű szövetségesünket, a nagy német nemzetet teszik. Egész nemzeti életünknek tanulságul, gyönyörűségül és büszkeségül kínálkozik a magyarul megjelenő Sven Hedin könyv, mulasztanánk, ha nem fogadnók szívünkbe. A munka az Athenaeum kiadásában most jelent meg s 1 korona az ára.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(826)

96. fejezet.

Találgatások.

— Árulás? kérdé Szappanos szigoruan. Ha egyáltalán árulásról beszélni akarunk, akkor legelőször is nálad kell kezdeni. Az áruló, a hitszegő te vagy!

E szónál pillanatnyi szünetet tartott s Korbay nyugtatta villogó szemét.

— Budapesten a mi szövetségünk tagja voltál! folytató Szappanos. Gondolj vissza a Gellérthegy titkaira! Gondolj vissza az esküre, amit tettél! A szövetség keze még eddig minden árulót elért!

— Nincs már szövetség! válaszolt Korbay sötéten.

— Tehát még menteni akarod eljárásodat? kérdé Szappanos szikrázó szemekkel. Engemet elárultál, ellenem dolgoztál és Márta, akit magamnak szántam, vissza akartad adni atyjának — annak az embernek, aki téged börtönbe juttatott, aki társadalmi állásodat örökre megsemmisíté, aki ellen te irtózatoss bosszút esküdtél s kivel pipogya módra kibékültél.

Korbay arra elváltozott. Szappanos folytató:

— Ezt tette az a Korbay, akiről azt hittük, hogy fel fogja perzselni a világot bosszujában! Azt hittük, hogy mint veszett farkas szét fogja tépni az egész nyáját és ime, most ő maga is beállott az akolba birkának...

Korbay felszisszent.

— Igen, fejezé be Szappanos gunyosan, visszatértél a társadalomba, hogy szaporítsd a lyukas jellemek, az albeesületesek számát... De azért tudd meg, hogy gazember vagy és az is maradsz teljes életedben! A halottrablás szennyfoltját semmi sem mossa le rólad!

— Elég! kiáltá Korbay szinte fuldokolva a dühtől, mely őt a szavakra elfogta. Azt mondd meg Szappanos Illés, mit akarsz velem. Velem ne komédiázz, hanem beszélj nyiltan!

— Magam is azt akarom! válaszolt Szappanos. Tudodra akarom adni elhatározásomat. Pétsy Dénes most itt van, igaz-e?

— Itt van!

— És te találkoztál vele, sőt a te hívásodra jött ide?

— Igen!

— Hogy ide hívtad, ezt végre nem esodálnám! De nem ébred fel benned a régi vadállat? ... Nem gondoltál arra, hogy jó lenne, ha őt időközben vasuti szerencsétlenség érné?

Korbay hirtelen ráveté szemét!

— De érte! mondá.

— Én is hallottam valamit! válaszolt Szappanos közönyösen. Ugy értesültem, hogy a vonat alatt leszakadt a hid...

— Igen, mert a hidoszlopok át valának fűrészelve! jegyzé meg Korbay.

(Folyt. köv.)

Kerek dughagyma

korai vöröshagyma termesztéshez Á kor. 150. pr. 100 kg. kapható:

M. D. ZSIGMONDNÁL, Makó.

Üzletáthelyezés

Értesitem ugy a makói, mint a vidéki tisztelt vevőimet, hogy cipész üzletemet a Dobsa-féle házból az Ott Károly mellett lévő Kertész-féle ujonnan épült házba helyeztem át.

Tisztelettel:
ELEK LAJOS
cipésmester.

Kiadó földek

közel a városhoz!

Hagymanak, szabadgyökernek, dinnyének, lucernának. Tudakozódni lehet: I. I. Sámuel özvegye cégnél.

Országos érdek

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevők ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjak, egerek, hangyák és az űszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitűnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csirázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitűnő eredménnyel. A jelenleg drága kákkövevel való csávázás, mely csak űszök ellen véd, teljesen elmaradhat.

Megrendelések idejekorán lehetőleg azonnal eszközleendő, mert a vasuti szállítás számos vonalon akadállyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítványmásokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten,

Főelárusító: Ehrenfeld és Spitz Makó.

JAKSÓ ÁDÁM
Műszerész- és géplakatos Makó, Deák F-u. 10

Javít és átalakít, kiváló szakértelemmel: Motorok, dinamók és elektro motorok, automobilon, motor-kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveranyagok, varrógépek és gramofonok. Elvállal: Házitelefonok, villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását. Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szívesen 0-0 0-0 ad felvilágo itást. 0-0 0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegeyek.

POÓR ENDRE

gyógyászorvosnál kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztítási céllal sőt

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Piperezeserek több kiállításra márakkal lettek kiállítva.

Herés árpaszalma
here-polyva, marhának és lónak való széna métermázsánként, ölenként és kazlanként vehető Iritz Sámuel özv. cégtől.

Egy szakképzett

vincellér,

aki a konyhakertészethez is ért, felvételik Iritz Miksánál.

MÁR MEGJELENT

lapunkban a felhívás a t közönséghez, hogy fényképeket még mindig vesz fel kiadóhivatalunk, azért tehát, aki még nem hozta be hozzátartozójának fényképét, úgy azt haladéktalanul hozza be kiadóhivatalunkba, hogy

HŐSEINK NAGY ARCKÉP-ALBUMA

minél hamarabb kiadható legyen. Ne mulassza el senki ezen művészi kivitelű s a nagy világháborúra örökké emlékeztető albumban hozzátartozójának arcképét megörökíttetni.

FELVILÁGOSÍTÁSSAL A KIADÓHIVATAL SZOLGÁL